

ASIA

Päätös luonnonsuojelulain 57 §:n mukaisen pakkokeinon käyttämisestä

ASIANOSAINEN

Metsähallitus Metsätalous Oy

ASIAN KÄSITTELY

Kainuun ELY-keskukseen on saapunut 15.9.2016 kaksi vireillepanoa Metsähallitus Metsätalous Oy:n hakuiden keskeyttämiseksi Suomussalmen kunnan Suomussalmen valtionmaa -nimisellä kiinteistöllä olevalla Leipimäen kohteella. Vireillepanijat ovat vaatineet hakuiden keskeyttämistä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämisen tai heikentämisen estämiseksi. Kainuun ELY-keskuksen toimeksiannosta on vireillepanojen jälkeen suoritettu 21.9.2016 maastokäynti kohteella. Tästä maastokäynnistä on saatu uusia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa koskevia havaintoja.

Metsähallitus Metsätalous Oy:lle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi hallintopakon asettamisesta/pakkokeinojen käyttämisestä havaitulle liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikalle. Metsähallitus Metsätalous Oy on lausunnossaan 23.9.2016 viitannut asiassa aikaisemmin lausumaansa. Lisäksi Metsähallitus Metsätalous Oy on todennut, että se ei ole laiminlyönyt luonnonsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamista taikka ryhtynyt niiden vastaiseen toimeen. Metsähallitus Metsätalous Oy on toiminut ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä, toteuttanut hakkuita ELY-keskuksen aikaisemman rajauksen mukaisesti ja ilmoittanut noudattavansa myös ELY-keskuksen ilmoittamaa uutta rajausta. Metsähallitus Metsätalous Oy:n toiminta ei ole ollut miltään osin moitittavaa, vaan Leipimäellä on noudatettu varovaisuusperiaatetta ja vastuullisen hakkuuoikeudenhaltijan huolellisuusvelvoitetta. Metsähallitus Metsätalous Oy on edelleen sitoutunut noudattamaan ELY-keskuksen ilmoittamaa uutta rajausta. Edellä mainituilla perusteilla hallintopakon asettamiselle ei ole lainmukaista perustetta. Metsähallitus Metsätalous Oy vastustaa hallintopakon asettamista.

PÄÄTÖS

Kainuun ELY-keskus kieltää luonnonsuojelulain 57 §:n nojalla Metsähallitus Metsätalous Oy:tä aloittamasta metsän hakkuita Suomussalmen kunnan Suomussalmen valtionmaa -nimisellä kiinteistöllä (kiinteistötunnus 777-893-11-1) sijaitsevalla Leipimäen hakkuualueella olevan kuvion 277,3 liitekarttaan merkityllä 0,55 hehtaarin laajuisella osalla. (Liite 1)

PERUSTELUT

Luonnonsuojelulain (1096/1996, LSL) 57 §:ssä säädetään pakkokeinoista. Sen 1 momentin mukaan jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, ELY-keskus voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määrääjässä poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. ELY-keskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päätä.

LSL 49.1 §:n mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Liito-oravan erityiseksi uhkatekijäksi ja uhanalaisuuden syyksi ilmoitetaan metsien uudistamis- ja hoitotoimet.

LSL:n 72 a § on kumottu 15.4.2016 voimaan tulleella lailla 18.3.2016/195. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ei ole enää tämän ajankohdan jälkeen tehnyt hallintopäätöksiä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan sijainnin ja sallitun metsänkäsittelyn määrittämiseksi. Lain voimaantulosäännöksen mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa tai tuomioistuimessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevan 72 a §:n mukaisen asian käsittely jää sillensä.

Kainuun ELY-keskus on 14.1.2016 antamallaan LSL:n 72 a §:n mukaisella päätöksellä määritellyt sallitun metsänkäytön kuvioilla 278,2 ja 277,3. Lisäksi kuviolla 277,3 on rajattu säilytettävät kulkuyhteydet rajausten välillä ja länteen alueen ulkopuolelle sekä kaakkoon Natura-alueen rajalle. Kuviolla 278 olevaa liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa ELY-keskus ei ole pitänyt tarpeellisena rajata, koska koko kuvio on määritelty lepokuvioksi. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on 27.6.2016 antamallaan päätöksellä jättänyt Kainuun luonnonsuojelupiiri ry:n edellä mainitusta Kainuun ELY-keskuksen rajauspäätöksestä tekemän valituksen käsittelyn luonnonsuojelulain muutossäädöksen 195/2016 voimaantuloa ja soveltamista koskevan säännöksen perusteella sillensä.

Hakkuusta on jätetty metsänkayttöilmoitus, joka on tullut Kainuun ELY-keskuksen tiedoksi Metsäkeskukselta 26.8.2016. Metsänkayttöilmoitus oli Kainuun ELY-keskuksen edellä mainitun, 14.1.2016 annetun päätöksen mukainen. Metsänkayttöilmoituksen mukaisten hakkuiden yhdenmukaisuudesta ELY-keskuksen rajauspäätöksen kanssa annettiin sähköpostitse tieto Metsähallitukselle.

Kainuun ELY-keskuksen toimeksiannosta on suoritettu liito-oravakartoitus Suomussalmen kunnan Suomussalmen valtionmaa -kiinteistöllä (kiinteistötunnus 777-893-11-1) sijaitsevalla Leipimäen kohteella 21.9.2016. Kartoitustoimeksianto koski kuvioita 277,3, 277,4, 278, 278,2 ja 278,3. Liito-oravan esiintymistä ei selvitetty kuvioilla 277,4,

278,2 ja 278,3, koska nämä kuviot oli ehditty hakata ennen maastotarkastusta. Kuvio 278 on edelleen lepokuvio. Kartoituksessa tehtiin uusi kolohaapa- ja papanahavainto kuvion 277.3 keskiosalla.

Oikeuskäytännössä (KHO:2003:38) on katsottu, että LSL:n 57 §:n mukaista hallintopakkoa voidaan käyttää jo ennen kuin LSL:n 49.1 §:n mukaisiin heikentämis- tai hävittämisvaaraa aiheuttaviin toimiin on ryhdytty. Tässä ratkaisussa riittävä peruste hallintopakon käyttämiselle oli metsänkäyttöilmoituksen tekeminen Metsäkeskukselle alueesta, jolla liito-oravahavainnot oli tehty.

Koska Metsähallituksen metsänkäyttöilmoituksessa hakkuutoimenpiteitä on ilmoitettu suoritettavaksi edellä kohdassa ”Päätös” mainitulla metsäkuvion osalla, Kainuun ELY-keskus katsoo olevan tarpeen määrätä LSL 57 §:n mukaisesta pakkokeinon käyttämisestä tältä osin. Täten varmistetaan, ettei hakkuissa toimita LSL 49.1 §:n vastaisesti. Tämän lisäksi metsänhakkuiden suorittamisessa on noudatettava aiempaa, 14.1.2016 annettua LSL 72 a §:n mukaista rajauspäätöstä.

**Sovelletut
oikeusohjeet**

LSL 49 §, 57 §

MUUTOKSENHAKU

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöstä on luonnonsuojelulain 57 §:n 1 momentin nojalla noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti (liite 2).

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Ylijohtaja

Kari Pääkkönen

Lakimies

Heli Peuraniemi

LIITTEET

Liite 1: Kartta

Liite 2: Valitusosoitus

JAKELU

Päätös

Metsähallitus Metsätalous Oy (saantitodistuksella)

Tiedoksi

Luonnonsuojeluyhdistys Tapiola Pohjois-Savo-Kainuu
Ylä-Kainuun luonto ry
Suomussalmen kunta
Ympäristöministeriö, Luontoympäristöosasto

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument har godkänts elektroniskt

Esittelijä Peuraniemi Heli 23.09.2016 15:09

Ratkaisija Pääkkönen Kari A 23.09.2016 15:38